

Politiszkos žinios.

Amerika.

Prezidentas sugrįžo jau iš savo kelionės po visokius štetus. Pirmutinio savo partijos ponų apdirbtos pliano išpildyti ne galėjo dėl netikėtai susirgimo pacijos. Prezidento pati dabar truputį sveikėsi, bet vis sveikata ne kokia, pajėgos menkos. Nors eina geryn, bet daktarai ne drįsta pasakyti, ar ji galės vieszkai išgyti ir atgauti susilpnėjusias pajėgas.

Tašynių su Kuba prezidentas ir jo ministeriai ne gali užbaigti. Kubicziai mat su prato tikrus Suvienytų Valstijų mierius ir užimanė, ant kiek tai galima, išpildymą tų mierių sulaukyti per atsakantį perkeitimą Amerikos reikalavimų. Nors neva tuos reikalavimus priėmė daugumai vieno balso, bet juos savizkai perkeitė Kubos konstitucijos dirbėjai. Perkeitę prezidentui ne patinka, kadangi kubicziai stato rubėzius savivaliai Amerikos politikierius. Perkeitus prezidentas McKinley ir jo ministeriai atmetė ir pagazdino kubiczius, jog kol jie ne priims visų Amerikos reikalavimų, taip Washingtono randas reikalauja, tol amerikonišką kariauna ne pasitrauks nuo Kubos. Kubicziai vel sako, kad jie savo darbą atliko ir daugiau to klausymo ne perkatinės. Jie turbut gerai numano paslapstus mierius prezidento, kuris įjesko vien priekabių ant pavertimo Kubos į amerikonišką valdybą. Kol filipiniečiai dar tvirtai laikėsi, ne prezidentas, ne jo ministeriai ne statė kubicziams savo reikalavimų, gyresį jėga, kad per jų malonę Kuba pastos neprigulminga respublika; jeigu ant syk neva išliuosuoti būtų bandę pasiprieszinti išliuosuotojų malonėms, ne teip lengva būtų prie to juos priversti; pavieniai gi tą atlikti daug lengviau. Einant silpnyn filipiniečių pasikelmui ir kubicziams Amerika parodė tikrus mierius, taigi kad ne mislyja Kubos palikti neprigulminga, bet nori ją įkintyti į savo vežimą. Ar tuos mierius galima bus įvykdyt lengvai, be karės, apie tai ne galima pasakyti. Konstitucijos dirbėjai savo darbą atliko. Klausymą priėmimo ir atmetimo Amerikos reikalavimų paims dabar ir savo rankas kubiczių reprezentantai išrinkti per tautos balsus. Nuo išrinktų Kubos kongreso pasiuntinių paties užgyrimas Amerikos reikalavimų. Dabar ant Kubos ką tik atsibuvo munitipaliskai rinkiniai, taigi rinkiniai miestų virszinknių. Per szitus rinkimus perėjo daug didesnė dalis amerikonių priszų arba nacjonalistų, amerikoniškos partijos turės vos desimta dalį Amerikai prielankių miestų urėdninkų. Jeigu ir į tiesdarių būtų išrinkti teipogi didesnė dalį nacjonalistų, tai žinoma, jie Amerikos reikalavimus atmes. Ką tasyk darys Amerikos randas? Jeigu su prievarta bandys savo mierius išpildyti, tai be abejonės pagindys pasikėlimą ant Kubos, o Kubai pasikėlus, iš naujo galėtų pasikelti ir filipiniečiai, o paskui gal pasikeltų ir sala Porto Rico, kurios gyventojai turi daug priezascių skystiesi ant Amerikos valdymo būdo.

China.

Chinų randas sutiko ant užmokėjimo svetimoms viespatystėms atlyginimo 450 milijonų taelių, tik pats nežino, iš kur tuos pinigų imti, kadangi nors viespatystė teip dideli ir tiek gyventojų turi kaip visa Europa, bet išdas ne turi pinigų dėl netiksnio surėdymo Chinų viduriuose. Maskolija užmanė parupinti Chinams paskolą ir ją gvarantuoti visoms imančioms dalyvumą suvaldyme bokserų maisztų viespatystėms. Maskolijos užmanymui pritaria visos kitos viespatystės išžemus Amerikos, kuri mat ne pritaria svetimai gvarantijai paskolos; tas ir suprantama, kadangi tasyk jau už užmokėję Amerika ne galėtų išnaudoti Chinų, už paskolą atsakytų tos viespatystės, kurios gvarantavo paskolą. Kaip girdėt, kitos tautos ketina ne paisyti ant prisztaravimo vienos Amerikos. Priimant vienok gvarantiją rodo Europos viespatystės gautų tuojaus pinigų, bet už jų užmokėjimą Chinų kreditoriams ant save turėtų paimti atsakymą, o iš to Maskolija daugiausiai pelnytų. Sziaudien paciai Maskolijai nieks neduotų be svetimų randų pritarimo tiek pinigų, kiek turi užmokėti Chinai, todėl ji stengiasi patastauti dabar Chinų randus su pagalba kitų turtingesnių krasztų; savo pinigais ji patastauti ne gal, kadangi Maskolijos išdas teip jau tuszcas kaip ir Chinų, priszpildo jis kaip kada vien prancužų paskoloms. Per priemimą gvarantijos ir tai ant užmanymo Maskolijos, ji atgaunų reikalaujamą sumą, kuri yra daug didesnė už reikalavimus kitų viespatystę ir per padėjimą kitų viespatystę pakeltų savo įtekme ant Chinų rando. Ar gi tai ne geras ir ne puikus biznis! O vienok kito išžėjimo Europos viespatystės ne randa ant užbaigimo gal pacios Maskolijos sukeltos maiszties. Lengva buvo įspainioti į karę Chinuose, bet jau ne teip lengva iš purvyno, į kurį įlindo, išlipti. Maskolija paprastai dumblyne voliotiesi, todėl ji ant garbės išseis labiau dumblina, nors ir pirma ant jos sauzinės net per daug buvo dumblo, bet visgi materializškai daugiausiai pelnys nuo Chinų. Paprastai už nedorus darbus reikia atsakyti tolesnėj ateity; atsakys už purvinus savos darbus ir Maskolija, bet dabar iš savo pacios surengtų maisztų ji daugiausiai pelno. Mandžiurija ant visados pasilikis Maskolijos savasczia.

Ant galo Vokietijos randas išdavo prisakymą pervežti atgal į tėvynę didesnę dalį vokieszkos kariaunos. Pasamdyti ant to jau Hamburgo ir Bremos kompanijų garlaiviai. Chinuose pasilikis 4000 vokieszkos kariaunos. Grįžta į Vokietiją ir neva virszinknas visų kariaunų grafas Waldersee. Ar paskirs jo vietoj kitą, dar nežinia. Kalba buk virszinknyste ant visų kariaunų, išžemus amerikoniškos, kadangi, a part kelių szimty kareivių ambasados sargybos, Chinuose nėra amerikoniškos kariaunos, bus pavesta prancuziskam jenerolui Veyronui.

Mieste Tien Tsin užimė musztynės tarp anglijonų ir prancuziszkų kareivių. Į pagelbą prancuzams atbėgo vo-

kieski kareiviai ir prasidėjo tikra batalija. Vienas prancuzas likosi užmuistas, o trys paszanti; 4 anglijonai, 5 vokiečiai ir vienas japonietis sunkiai sužeisti. Tik atėjus augsttesniai vokieszkam oficerui besimuszanti kareiviai liovėsi musztynių.

Pietinė Afrika.

Pietinėj Afrikoj karė traukiasi savo keliu. Anglijos padėjimas czia ištikro ne vertas pavydėjimo: nors randas daug slepia nuo žmonių, telegramnas cenzuruoja, bet visgi ne gali užslėpti visko ir szį tą turi pagarsinti. Kaip dabar dalykai stovi, ne galima įspėti, ar anglijonai įveiks buras, ar ne. Tiek vienok galima pasakyti, kad burai gali dar ilgai karę traukti. Kadangi karė Anglijai labai daug kasztuoja, tai ant galo ir randas turės suprasti jos nenaudingumą; o jeigu pats nesuspras, tai ji privers suprasti pati tauta. Dabar jau, galima sakyti, kad didesnė dalis tautos ne pritaria kareiš su burais ne dėlto, kad ta dalis būtų teisingesnė, bet todėl, kad karė per daug kasztuoja, kad reikalauja per daug aukų. Daugumas laikraszečių rugoja, kad Kitchener ne duoda atlioso samdytiems kareiviams, tuos be palisio siuntinėja gaudyti burų, o liuosonorių regimentai, kuriuose tarnauja vaikai turtingų szeimynų, nesikrutina iš Pretorijos. Vienus alsina, o kitus czėdija, vieni kariauja, o kiti nežinia kodėl atkeliaavo į Afriką, kadangi tie turtingi liuosonoriai mažai kraujo pralijo. Iš viso dabartinę karę Anglija prazudė 45000 vyrų, žinoma, tame skaitlinyje mažai yra vaikų Anglijos aristokratijos, kurie paprastai mėgsta kavotiesi už pečių varguolių.

Pereitoj sanvaitę, ant pamindėjimo muszio prie Paardeburg, burų vadovas Delarey netikėtai užpuolė ant angliškos kariaunos stovyklų ir tai vos 40 anglišzkų mylių (8 lietuviszkos) nuo Pretorijos. Muszis buvo labai smarkus, jame anglijonai nužudė 180 kareivių užmuztų ir paszautų, o 600 pateko į nelaisvę. Kitchener praszė, jog užpuolimas Delarey likosi numuzstas. Anglijonai visai ne žinojo, kad Delarey vel surinko savo pirmą išskirstytą pajėgą ir visai ne tikėjo užpuolimo ir tai dar tuose krasztuose, kur yra centras anglišzkos kariaunos. Burai mat lyg ant juoko laiko anglijonius ir moka, nežiurint ant visų jų stengimuisi, susirinkti ten, kur reikia, o anglijonams ne pasiseka pirm laiko burų mierius išnaikinti.

Angliškos valdybos teipogi anglijonius pasiekė didesnis nepasisekimas. Ne tikėtai Hertzogo pajėgų užpultas anglišzkas garnizonas turėjo pasiduoti. Burai parėmė iš viso 41 anglišzką kareivį. Hertzog traukia į pietus, prie jo pristojo anglišzkų valdybų burai. Subruzdo smarkiau ir burai kariaujanti sziauriniuose anglišzkų valdybų krasztuose.

Londono laikraszečiai praszė, buk su daleidimu Kitchenero, per tarpinkystę Holandijos rando, Botha atsliepė prie gyvenanczio Holandijoj Kruegerio ir praszmu daleisti pasiduoti anglijonams. Jeigu Botha nori pasiduoti, tai ant to nereikia

lauja melsti Kruegerio, o dar mažiau Kitchenero daleidimo. Iš tų laikraszečių paskalų matyt vien, kad anglijonai nori vel užmegsti su Botha tarybas ir norėtų jam pasiulyti geresnes pasidavimo išlygas negu buvo tos, kurias Botha pirma atmetė.

Prancuzija ir Vokietija.

Matyt Vokietijos ciecorius bando susitaikyti kokiū nors būdu su Prancuzija, su kuria dar nuo paskutinės karės 1870m. tikrai ne galėjo susitaikyti. Dabar ciecorius visai gerinasi prancuzams. Neseniai tyczia ant kariaunos parodos užkvietė į Berlyną du prancuziszkų jenerolus, o Chinuose vokiečiai visada stojo prancužų pusėj. Net nesutikimose Prancuzijos su Morokko, sziaurinėj Afrikoj Vokietija prancuzams ne stoja ant kelio. Atkakusius į Berlyną prancuziszkus oficerius priėmė su tokioms iškilimams ir teip szirdingai, kaip pirma vien draugiszkų krasztų valdonus. Ne tik urėdninkai ir ciecoriaus dvaro tarnai karsztai sveikino prancuziszkus oficerius, bet ir berlyniečiai prie kiekvienos progos rodė prilankumą. Minios vokiečių, jojant prancuziszkais oficeriams szalę ciecoriaus, saukė: tegul gyvuoja Prancuzija. Teip ne sveikino atsilankius ne carui, ne kitiems valdonams. Ar lygiai prilankiai ant prilankumo vokiečių atslieps ir prancuzai, dar ne galima žinoti. Prancuzai pyksta ant vokiečių už pavėrimą nuo Prancuzijos 1871 m. dviejų provincijų. To ir dabar dar prancuzai ne užmiršo ir tiki nužudyti provincijas prie geras progos atgal atgaunti. Be karės gi Vokietija jų provincijų ne atiduos. Jeigu todėl Prancuzija susiartintų su Vokietija, tai tas rodytų vien, kad tuodu, seniau pykęs kaimynai, suprato, jog eidami drauge, gali kitur daugiau pelnyt negu pykdami.

Londono laikraszečiai dabar paduoda, buk pabaigę berzelio, ar gal liepos mėnesį, Prancuzija užims po savo globa salą Hainan pietiniuose Chinuose. Taigi jai reikalinga, kad Vokietija tam nesipriešintų; ant prisztaravimo Anglijos nieks dabar ne paisyti. Užtai Prancuzija paremti Vokietiją jos mieriose kitur, arba bent tų mierių ne stabdyti.

Prancuzija neseniai užėmė tulus krasztus Morokko. Ir tam Vokietija nesipriešino. Taigi mat prie gero noro abiejų tautų, jos gali gyventi drangiszkai, ne reikalauja kenkti viena kitai ir pyktiesi, kadangi teip viena kaip ir kita turi savo reikalus, kokius su parėmimu kaimynų greičiausiai gali nuveikti.

Pietinė Amerika. Prezidentas pietinės Amerikos republikos Venezuėlės, jenerolas Castro, pasiskundė Washington ant Suvienytų Valstijų ambasadoriaus Loomiso, buk tas tyczia platina melagystės apie Venezuėlę ir buk tyczia erzinos ir stengėsi pasėti nesutikimus. Prezidentas McKinley atsaukė iš Venezuėlės ambasadorių Loomisą, bet jo visą pasiėlgimą pagyrė.

Revolucija respublikoj San Domingo jau beveik likusi suvaldyta. Rando kariauna pergalejo revolucionierius ir daugybę jų suszaudė. Laikosi dar keli maži pulkeliai, bet ir tie ne gali turėti vilties ilgai užsilaikyti. Vadovams tų pulkelių reiks melsi rando susinylėjimo arba bandyti pabėgti nuo jo piktumo sveturi.

Republikoj Meksikoj, szetete Querro, buvo užimė maisztai. Atsiusta vienok rando kariauna pasikėlelius suvaldė. Prie to daug jų suszaudė.

Isz Vilniaus. Vilniuje, prie gubernatoriaus biuro likosi parengta bakterijogizska stacija. Ukiniškai gali czia atvoti savo naminius galvijus, kaip antai: ragautus galvijus, arklius, avis ir pareikalauti, kad jiems būtų įskiepti apsaugojanti nuo sibirizsko maro vaistai. Skiepyja czia be jokio užmokėsio, stacija rando parengta. Negalinti į Vilnų atvesti galvijų, gali atsiiepti į užvežtojų stacijas, veterinarų Maksimovą, su reikalavimu, kad jis su vaistu atkaktų į artimiausią pavietinį miestą.

Isz Lietuvos. Vilniuje, prie gubernatoriaus biuro likosi parengta bakterijogizska stacija. Ukiniškai gali czia atvoti savo naminius galvijus, kaip antai: ragautus galvijus, arklius, avis ir pareikalauti, kad jiems būtų įskiepti apsaugojanti nuo sibirizsko maro vaistai. Skiepyja czia be jokio užmokėsio, stacija rando parengta. Negalinti į Vilnų atvesti galvijų, gali atsiiepti į užvežtojų stacijas, veterinarų Maksimovą, su reikalavimu, kad jis su vaistu atkaktų į artimiausią pavietinį miestą.

Isz Vilniaus. Vilniuje, prie gubernatoriaus biuro likosi parengta bakterijogizska stacija. Ukiniškai gali czia atvoti savo naminius galvijus, kaip antai: ragautus galvijus, arklius, avis ir pareikalauti, kad jiems būtų įskiepti apsaugojanti nuo sibirizsko maro vaistai. Skiepyja czia be jokio užmokėsio, stacija rando parengta. Negalinti į Vilnų atvesti galvijų, gali atsiiepti į užvežtojų stacijas, veterinarų Maksimovą, su reikalavimu, kad jis su vaistu atkaktų į artimiausią pavietinį miestą.

Isz Lietuvos. Vilniuje, prie gubernatoriaus biuro likosi parengta bakterijogizska stacija. Ukiniškai gali czia atvoti savo naminius galvijus, kaip antai: ragautus galvijus, arklius, avis ir pareikalauti, kad jiems būtų įskiepti apsaugojanti nuo sibirizsko maro vaistai. Skiepyja czia be jokio užmokėsio, stacija rando parengta. Negalinti į Vilnų atvesti galvijų, gali atsiiepti į užvežtojų stacijas, veterinarų Maksimovą, su reikalavimu, kad jis su vaistu atkaktų į artimiausią pavietinį miestą.

Isz Lietuvos.

Isz Vilniaus.

Vilniuje, prie gubernatoriaus biuro likosi parengta bakterijogizska stacija. Ukiniškai gali czia atvoti savo naminius galvijus, kaip antai: ragautus galvijus, arklius, avis ir pareikalauti, kad jiems būtų įskiepti apsaugojanti nuo sibirizsko maro vaistai. Skiepyja czia be jokio užmokėsio, stacija rando parengta. Negalinti į Vilnų atvesti galvijų, gali atsiiepti į užvežtojų stacijas, veterinarų Maksimovą, su reikalavimu, kad jis su vaistu atkaktų į artimiausią pavietinį miestą.

Vilnielis Vasilevskis rengiasi Vilniuje parengti nesiliaujančią parodą pramoniszkų ir amatininkiszkų išdirbimų. Lankytojai parodos mokytų po 10 kap. įdienos ir jie czia galėtų užsisteliuoti tiesiog nuo amatininkų tinkamus saiz išdirbimus.

12d. gegužio ant Vilniaus priemiesioz likosi užmuistas žmogus, bet jo czia nieks ne pajėta. Matomai užmušė jį miesto vagis, kadangi prie užmušto nieko ne buvo, gulėjo jis ant tuszčio pliaucius beveik nuogas ir drabužiai buvo išmėgždę palmti.

Kad Vilniaus mėsos prekėjai ne priguli prie duriauzų, tą visi žino. Neseniai užlaikyti pajėninyzios ant Kalvarijos ulyczios pastipso karvė nuo kokios ten limpanezios ligos. Dažniogė apie tai mėsos prekėjai, užimanė sterve naupirkti. Butų, žinoma, mėg parvade žmonėms, bet netyczia užėjo policija ir užtikusi sterve na, atėmė, nugabeno ant mėsos tirinėjimo stacijos, kuri pastipusė kauvė sudėgino ir tokiu būdu išgelbėjo žmonis nuo ligos.

Maskolijoj perkatinėja dabar naujas tiesas apie prisukintus advokatus. Pagal naujas tiesas, kiekvieno sodo apskritįj žydų advokatą gali buti ne daugiau kaip 10%; advokatas ne gali turėti daugiau kaip 3 pagalbininkus ir tai ne ilgiau tuos pamezus kaip ant penkių metų. Apdirbta bus ir taksa, pagal kurią besiprovinturi turės mokėti advokatams. Tai bent žmonės bus sziek tiek apsaugoti nuo išnaudojimo ir lupimo advokatų.

Vilniaus girių apsaugojimo komitetas uždraudė kirti medžius giriose dvaro Kocenevicių. Vilniaus pav. prigulinciozės dvarponiai Miszevicių, teipogi giriose dvaro Veliczko, Trakų pav., prigulinciozės girių prekėjai Fezi.

Vilniaus aprupinimo neregių užvežda nutarė parengti miesto prieglaudos namus neregiams. Buvo užmanyta parengti ir specialiszką neregiams mokyklą, bet dėl stokes pinigų, tą reikėjo atidėti ant geresnio laiko.

Prie Vilniaus kalėjimo parengė specialiszką dalį ant patalpiniuo privilegijuotų luomų nusidėjėlių. Maskolijoj mat ne skirsto nusidėjėlių pagal nusidėjimą (to randa ir Amerikoje ne daro) bet pagal luomą.

16 d. gegužio ties Vilnium buvo pirmutinė szį mėlė audra ir perkunijos. Nuo to laiko užstojo sziltos dienos. Žeminiai jėvai ir pievus pradėjo želti. Miesto aplinkinėse želmens sužėlė gražiai. Vasarojus baigia sėti, o yra viltis, kad ir jie užderės gerai.

Isz Vėksnos, Sziaulijų pavietij.

Neseniai czianykecziam uradninkui praszė koksai denunciantas, kokioje dienoje gabsa iš Prusų kroatantus. Uriadninkas paėmė dar žandary unterofierę, desetininkus ir paszalininkus ir visu pulku nutraukė į paskirtą vietą prie ukės Butkaus (3 viors-tai nuo Vėksnos). Atėję į paskirtą vietą, rado du vežimus su tavornis. Ant pagazdinimo kontrabandnikų, atėję su uradninku pradėjo szadyti. Ant szučių išz girus išlindo keli vyriškiai ir pradėjo teipogi szadyti. Uriadninkas, žandaras ir jų pagalbininkai persigando, paliko vežimus ir arklius, o pata sulindo ant Butkaus kiemo. Arkliai ir vežimai, su kuriais atkako uradninkas, pateko aniems ginkluotiems vyrams, išzlidusiems iš girus. Uriadninkas ne tik kontrabandos ne suėmė, bet nužudė dar savo locnį arklį ir vežimą. Ukiniškas Butkus, szale kurio ukėtas viskas atsitiko, likosi suarsztuotas. Žinoma, maskoliai ant jo visą kaltę stengis šumesti, o czia teip išzrudo, lyg kad anai denunciantas būtų tyczia maskolius į kilpas įtraukęs.

Isz Postavų, Vilniaus gubernijoj.

13 d. gegužio siautė czia gaisras. Užgimus gaisrai, putė smarkus vėjas, kuris uogį platino su neiszpasakytią greitumu; į 15 minutų degė jau apie 200 triubų. Daugumas triubų mat czia turėjo siaudą sis dengtus stogus. Sudegė iš viso 40 namų ir 160 negyvenamų; triubų, sudegė ir valseszkas kanceliarija su visais rasztais, mokykla ir esanti prie jos skaitinyczia. 77 szeimynų atsidaro be turtų ir be pastogės. Sudegė ir viena žydėlka. Gaisras užgimė laike jomarko. Su valėviu ant jomarko kaimieciais ne tik ne bandė ugnies gesinti, bet atengėsi naudotiesi iš sumisziemo ir griebė sau, ką pagriebti galėjo. Iš tikro toki darbai yra bjaurus, apie tai be pasibjaurėjimo ne mazyti ne galima.

Isz Polocko, Vitebsko gub.

7d. gegužio, ant priemiezio užėjo Polotos, užimė gaisras, užsidėgė garinė lentų pjovinyczia. Kadangi už buvo užtvynusi, tai mieste ugnasgairis tiesiog pervaziuoti ne galėjo, bet turėjo važiuoti prie ugnies, apsekauti didelę alkunę. Atbėgus ugnasgaisras, degė jau visos pjovinyčių triobos. Czia besidarbuojant gesintojams, pacizma mieste pasirodė ugnis ir tai ant syk keturios vietose. Gesinti ne buvo kam. Butų gal visas miestas išdegė, bet ugnį sulaukė tvirtai subudavota trioba katalikiszkos klebonijos, ant kurios gaisras ir apsielėjo. Visgi dėlto išdegė per szimta namų. Gyventojai kalba ir apie sudegusius žmonis, bet apie tai tikrų žinių nėra. Ugnis, kaip apėję, turėjo užimti nuo padėgimo, padėgėjai, nežinia su kokiais merialais, padėgė miestą ant syk keliose vietose.

Isz Rygos.

12d. gegužio, aplinkinėse Rygos keliose vietose buvo gaisrai, kuri užgimė nuo nežinomo priežasties. Prie Takumo kelio suvisu sudegė trys ukės, o dvj iš daleis. Blėdys ugnies padarytos didelės, bet jos dar ne apsekaitytos. Sudegusios triobos ne visos buvo užasekurtuotos, o sudegę krutantai visai asekuoti ne buvo. Ant rytojaus išdegė lentų pjovinyczios Maimeicho ir Dubrovskio, esancios prie Keiholmo kelio. Pjovinyczios ir medijų krautvės beveik visius likosi išnaikytos. Blėdys ugnies padarytos pereinai 100000 rubl.

Isz Tilžės.

Tilžėj perkatinėjo provą naszles Emnos Braun iš Neusaus, kuri buvo apsekaityta už užmuzimą savo vyro. Sudas rado ją kalta ir nusprendė ant pakorimo.

Isz Karaliaucziaus.

30d. gegužio pasimirė Ober prezidentas Ryt. Prusų, taigi prusų Lietuvos, Vilhelmas Bismarck, sunus garsaus kancelerio Otto Bismarcko. Gimęs jis 1852m., taigi buvo dar ne labai senas. Sirgo ne ilgai. Visi vokiszkai laskraszciai, raszydami apie Prusų Lietuvos virszinkno mirtį, sako, jog jis turėjo visas silpnas puses savo tėvo, bet ne turėjo nė vienos geros, ne turėjo nė proto savo tėvo. Prusų lietuviai neverts po pasimirusiam, kadangi jis jiems nieko gero ne padarė.

Czianykeczios tvirtynės grabėję rado nukirstą nuo kuno galvą 75 metų senelės, namų savininkės Justinos Leyde. Kuno iki sziole rado. Užmušėjojo nė jokio pėdsakio nesusekė.

Isz Karaliaucziaus.

30d. gegužio pasimirė Ober prezidentas Ryt. Prusų, taigi prusų Lietuvos, Vilhelmas Bismarck, sunus garsaus kancelerio Otto Bismarcko. Gimęs jis 1852m., taigi buvo dar ne labai senas. Sirgo ne ilgai. Visi vokiszkai laskraszciai, raszydami apie Prusų Lietuvos virszinkno mirtį, sako, jog jis turėjo visas silpnas puses savo tėvo, bet ne turėjo nė vienos geros, ne turėjo nė proto savo tėvo. Prusų lietuviai neverts po pasimirusiam, kadangi jis jiems nieko gero ne padarė.

Czianykeczios tvirtynės grabėję rado nukirstą nuo kuno galvą 75 metų senelės, namų savininkės Justinos Leyde. Kuno iki sziole rado. Užmušėjojo nė jokio pėdsakio nesusekė.

Netoli Szilokarcemzos, kaimo Gurguduoše piktioji kirmėlė įkandė į koją 10 metų dukterei vieno randauninko. Nors tuojaus ją nuvežė pas daktarą, bet mergaitė ne įkandimo pasimirė.

Isz Belostoko, Grodno gub.

13 d. gegužio Belostoke užgimė baisius gaisras, kuris išnaikina kelias deszimtis namų ir daug kromų. Blėdys gaisro padarytos labai didelės. Ugnis ant syk užgimė keturiose vietose ir kaip mēna, nuo padėgimo, bet padėgėjų iki sziole ne susekė.

Czianykecziaiai žydai rengiasi uždėti ir užlaikyti savo kasztais techniszką mokyklą, iš kurios visokių tikėjimų ir kilmės mokininiai galėtų naudotiesi. Aukos ant mokyklos plankia nuo žydų iš visokių krasztų: vienas arbatos prekėjas iš Maskvos paauka vo 60000 rubl; du Belostoko prekėjai duoda po 100000 rubl., vienas vietinis bankierius 70000 rubl. Žydieszkos parapijos užvežda duoda pliauk 834 kėtv. sieksnių ir pažada medegę ant pastatymo triobos. Mat kame yra žydų galybė; kuom jie ima virszų ant krieszcionų. Naujoje mokykloj bus vietų 300 mokintinių; užlaikymas jos kasztuos 20000 rubl. ant metų.

Isz Lietuvosko Brasto, Grodno gub.

Paskutinis gaisras Lietuviszkame Braste, kaip dabar pasirodo, buvo didesnis negu isz pradžių garsino. Išdegė gražiausia ir turtingiausia miesto dalis. Sudegė apie 500 namų, daug pardavinyczijų, teipogi pacztas, kalėjimas, kanceliarija bajorų mareszelgos, biurai kariszkos virszinknos, sudas ir daug kitų biurų. Blėdį gaisro padarytą skaito ant 15 milijonų rubl. Ar laike to gaisro ne sudegė kiek žmonių, dar nežinia. Susitvėrė czia komitetas szelpimo padėgėlių. Caras ant padėgėlių davė 50000 rubl. žinoma ne savo, tik išdo pinigų.

Isz Subatninkų, Aszmėnų pavietij.

12 d. gegužio, 2 val. po pietų užgimė czia gaisras. Kadangi ne buvo kam užaimti gesinimu, tai ugnis į trumpą laiką iszoaikino 14 triubų. Tik atbėgus pagalbai iš aplinkinių dvarų, ugnis likosi suvaldyta. Laike gaisro bažnyczioj buvo daug žmonių ant miesparų, bet kaimieciai ne norėjo gelbėti; jie iš bažnyczios ramiai nutraukė namon. Matyt kunigai ne mokina priderancziai žmonių, todėl jie ir ne supranta savo pareigų.

Isz Gumbinės, Prusu Lietuvoj.

29 d. gegužio, mieste Gumbinėj, Prusų Lietuvos, prasidėjo prova trijų vokieszkos kariaunos unteroficerų: Merlino, Hekito ir Domnigo. Jie apkaltinai, buk 22 d. sausio nuszoė oficerą Kroshigą, kurio visi kareiviai ne kentė. Laike provos, apart liudininkų, paszalinį ir sudą ne leidžia, mat kariszkas sudas bijosi, kad neiszeitų į aikstę bjaurus pasielgimai kariaunos virszinknių su kareiviais.

Nuo Prusų parubėzių.

Nuo uždraudimo gabenimo kiaulių iš Lietuvos į Prusus, galėjo be apskunkimų lietuviai gabenoti dar žpis ir kitokius paukszczius. Dabar Prusų randas apskunkio ir gabenimą žpis per savo rubėžį įlypezę gi į Berlyną. Kaip prieštai apskunkinimo paduoda, buk tarp atgabendų iš Lietuvos paukszczijų apszreiskė cholera. Prusų randas todėl, ant apsaugojimo nuo apidėmių vietinių augintojų paukszczijų, apskunkino gabenimą jų iš Lietuvos ir Lenkijos.

Nauja gydinyczia.

Pagarsėjęs po visą svietlį savo iszradimais ir moksliszkais tirinėjimais elektrikos, lietuvys Jokubas Narkevicius, Jodke, sau prigulincizma dvare Antnemunij, Minsko gub., parengė specialiszką gydinyczia turintiems suerztas drigines. Yra czia elektriszkos ir saulinės maudynės ir kitoki naujausios mados įtaisymai, o terp tų ir visoki priisaiymai elektrikos prie gydymo sergančių, iszrasti paties Narkevicius.

Isz Pisko, Minsko gub.

16 d. gegužio siautė czia baisus gaisras. Ugnis išnaikino 300 namų. Keli tukstancziai szeimynų neteko nė turtų, nė pastogės. Susitvėrė komitetas szelpimo padėgėlių. Pinsk yra gana didelis miestas, turi apie 25000 gyventojų. Aplink jį gyvena lietuviai pažįstami teip vadinami pinezukai, gabenanti laukų produktus ir medžius Nemuną į Prusus.

Isz Slucko, Minsko gub.

14 d. gegužio szitose aplinkinėse siautė didelis gaisras. Užsidėgė kaimas Didieji Padarai. Isz miesto iszvažiavo ugnasgairiai, bet turėjo grįžti atgal, kadangi ant visų tilto ne buvo, o per užtvynusią ne galima buvo pervaziuoti. Išdegė 8 ukės. Ant iszvarytų iš doganczių tvartų gulvių ant lauko užpuolė vilkai ir kelioliki galvijų sudrasė.

Isz Kauno gubernijos.

Kauno gubernijoj nuo 15 d. gegužio užstojo sziltos dienos; buvo jau ir perkunijos. Žeminiai jėvai gubernijoj sužėlė nors ne geriausiai, bet užganėdinancziai. Kadangi lytuas netruksa, ir szilumos yra užtektinai, tai yra dar vilts, kad dar labiau pasitaisys. Vasarojus baigia sėti, sėjimas atsibuvo visur prie gražaus ir szilto oro. Yra viltis, kad vasarojai užderės gerai.

Isz Lietuvosko Minsko.

Isz szito miesto kraustosi szį mėlą į Ameriką labai daug žydų; keliauja jie daugiausiai į New York, kur, kaip sako, yra czia miesto dalis, kurioje gyvena vien žydai paimanti iš Minsko gubernijos.

Isz Londono.

Mus gerbiamas dosių ganytojas kun. B. Szlamas užimanė statyti lietuviszką bažnyczia ir ne bent kokį—sz geležis. Bet kaip pastatyti, kad parapijonai kunigėliai nepervisų į tikri ir aukų ant statymo bažnyczios neuori duoti? Baudė kunigėlis savo avelas gana tankiai už nedav

Sniegas ant mėnulio.

Vienas iš garsiausių Amerikos mokslininkų, ne koks humbugerius, bet profesorius ir direktorius Harvardo žvaigždžių tūmnyzės, W. H. Pickering, buvo išskelavęs ant astronomizmo tūmnyzės ant salos Jamaikos, kur parankėnė ant tūmnyzės yra vieta negu suvienytose Valstijose. Dabar Pickering sugrįžo namon ir parsiurbė daug nuimtų nuo mėnulio paviršiaus fotografizskų paveikslų, iš kurių rodosi, jog ant mėnulio yra sniegas. Pickering nuėmė apie 90 fotografizskų paveikslų ir tai visokiam laike ir ant jų yra tūmnyzės. Profesorius Pickering seniaus jau ant mėnulio buvo patėmėjęs tūmnyzės ženklius, kuriuos palaikė už sniegą, bet tikrai apie tai spėsti nedrįso, todėl išskelavo tūmnyzės ant salos Jamaikos, iš kur tūmnyzės geriau ir ten nuimti fotografizskai paveikslai tik patvirtino jo nuomonę. Jeigu todėl ant mėnulio yra sniegas, tai turi būti oras ir vanduo, nes be vandens, be jo garų ne galbūt ne būtų, ne sniegas. Jeigu gi yra vanduo, tai tūmnyzės artymniausias mus žemės kaimynas ne galbūt su visu apimę, turi turėti ir žioklį tokią organizaciją gyvybę, nors ne tokią, kokia yra ant žemės, bet atsakancijai kitokioms ant mėnulio sąlygoms.

Iš visur.

Prancūzijoje universitetus lanko 19901 studentas (Maskolijoje, ant keturis tik gyventojų, universitetus lanko tik 13000 studentų). Daugiausiai studentų, nes 12289, turi Paryžiaus universitetą. Lyons universitetą lanko 2458 studentai, Bordeaux 2119, Toulouse 2190. Visame studentų skaitlyje: 9786 mokiniams ties mokslų. 8393 medicinos, 2868 aptiekos, 3762 filosofijos ir 3164 gamtos mokslų ir matematikos. Nereikia dar užmąstyti, kad apart universitetų, Prancūzijoje yra daug augusčių mokslų specializskų institutų ir akademijų. Moterų lankė universitetus tik 942, kuriame tai skaitlyje 600 prancūzų ir 342 svetimtautės. Iš svetimtautčių daugiausiai yra maskalkų, nes 237.

Pereitose metuose ant visos žemės buvo pinigų už \$11000000.000, o tame auka už \$4841000.000, sidabru už \$3818900000, ir už \$2960000000 popierinių. Amerikoj pinigų buvo: už \$10200000000 auka, už \$6433000000 sidabru ir \$3366000000 popierinių, taigi ant gyventojaus išpauala \$13,37 auka, \$8,43 sidabru ir \$4,41 popierinių. Prancūzijoje auka buvo \$810600000, sidabru \$421000000, popierinių \$194110000, taigi ant gyventojaus išpauala: auka \$21,65, sidabru 10,14 ir \$5,04 popierinių. Kituose kraštuose, o tame Anglijoje ir Vokietijoje, pinigų buvo mažiau. Kaip skaitlinės parodo, ant gyventojaus pinigų išpauala daugiausiai Prancūzijoje.

Pietinėje Austrijoje, kaip paduoda "Salzburger Volkszeitung", 19 metų atgal 52 metu ukininkas Joms Steiner apvedė su 23 m. mergina Morta. Laikę paskutinio liaudės sukaitymo, atlikto pereitose metuose, Steinerienė buvo pagimdžiusi 37 vaikų, iš kurių 34 buvo gyvi. Per 19 metų ji pagimdė tris kartus trynucius, dvyliką kartų dvynečius ir keturis syk po vieną vaiką. Joms vyras turi dabar 72 metu, moteris dar sveika ir drūta ir neisrodo sena.

29 d. gegužio atsiuvo Paryžiuje terptautizskos automobilij (vežimę be arklių) lenktynės. Lenktynės buvo tarp Paryžiaus ir Bordeaux, taigi ant kelio 349 anglizskų mylių arba 559 kiliometrų. Lenktynės trukmė 899 automobilij iš visų šveto kraštų. Vėsus pralenkė prancūzas Fouconier. Visą kelią 329 mylių jis atliko ir 8 valandas 49 minučių. Amerikonas Farmann ant to reikalavo 9 val. 49 min., taigi vienos valandos daugiau.

Kaip dabar matyt ant laukų, suzuose metuose Anglijoje gelima laukti vidutinizsko uždėrimo; Maskolijoje, Italijoje, Algierijoje, geru, o Prancūzijoje, Austrijoje, Rumunijoje ir Turkijoje, teipogi Vokietijoje ir Lenkijoje menko.

Garsus lenkizskas muzikas Padarewaki parėšė naują operą p. a. "Mauru". Operą rengėsi pirmiausiai pastatyti ant scenos Lvove, bet tū pirmiausiai padarė ne koks Lenkijos teatras bet Dresdeno, Saxose, karalizskos operos teatras. Opera susideda iš trijų aktų. Susirinkusiems i teatrą vokiecizms ji labai patiko. Visi Dresdeno laikraščiai teipogi labai augzstai stato muziką lenkizsko komponisto.

Pietinėje Austrijoje, Slavonijoje, kaime Prassburg ukininkas Brata, su pagelba savo pacios papjovė 12 metų savo dukterį ir nūš jos suvalgė, kadangi nieko daugiau ant valgio ne turėjo. Argi tai ne baisus padėjimas. Žinoma, sudas nubas tėvus suvalgius savo dukterį, bet ir jie kalti, kad nieko daugiau ant numalzinimo alko ne turėjo?

Vokietijoje yra specializskos giedancizskos kanarizskų pauksčių auginycizos. Vokietijos augintojai užaugina vidutinizskai po 250000 pauksčių kas metą. Iš to pauksčių skaitliaus Amerika paima daugiausia, nes 100000 pauksčių, Anglija pusę to, atlieka 100000 pauksčių eina i Braziliją, i Chiną, i Argentiją, i Rumuniją ir i Maskoliją.

Peterburga atgabeno keturis pilnus vagonus chinizskų knygų maskolij paverčtų iš Mūdeno bibliotekos. Knygos tos bus atiduotos Peterburgo mokslo akademijai. Maskolijai mat viską vagna. Vien prancūzai sugrąžino atgal kareivų paimtus ir atsistų i Prancūziją ar tai dailės, ar mokslo daiktus.

Maskolizskas caras prisakė Finlandijos senatui uždrausti siuntinėjimą per pacztą privatizskų laizskų, ant kurių yra Finlandijos ženklas. Virsininkas Finlandijos paczo izdavė prisakyti visiems urėdinkams mokyties maskolizskai, kadangi, girid, kiekvienas urėdinkas turi gerai mokėti vieszpattystės kalbą.

Mieste Birminghame, Anglijoje, kelnorė vieną namų, kuriuos tilpo numirėlių laidojimo biznis, uždėjęs sūdučius i skrynią ir druzai suspaustus kunelius trisdesimties vaikuczių. Užlaikytą laidojimo biuro likosi suarszuoti. Ją apskundžia, buk ji mėtus vaikus arba pati užmaugė, arba badu numarino.

Islandijos pakrantėse siautė smarkios vėtrės, laike kurių susidauė daug žvejų laivų. Netoli Manna pasendo didelis laivas, visi ant jo buvę žmonės, iš viso 29 ypatos, prigirė. Gal laike tų vėtrų ir daugiau žmonių prigirė, bet apie tai žinios nėra.

Pereitę sanaitę tulose Vokietijos kraštuose siautė smarkios audros. Netoli Aschaffenberg, Bavarijoje, perkunas užmūšė tris žmonis, netoli Crossen keturis, o Frankfurto girioj penkis. Tas atsitiko vieną tik dieną ir tai tik Bavarijoje.

Moteris atzatiakizsko popo Belgrade, Serbijoje, Arangatienė pagimdė ne seniai ant syk eszezeztų vaikų. 18 menesių atgal ta pati moterizskė pagimdė trynuczių, taigi i 18 menesių padaugino popo seimyną ant 9 galvų. Kas zin ar popas labai džiaugiasi iš teip vaisingos pacios?

Londone viena moterizskė senų daiktų kromė pirkio aprukus kelis abrozdu už labai pigią prekę. Nuvalius suodžius, tris abrozdu pardavė po 500 dol. kiekvieną. Ketvirtą abrozdu pirkio už 25 dol. Pasirodė, kad jis iztikro vertas 125000 dol. Gerai mat pelnė.

Pereitos zanvaitės utarninke, republikoj Chili (pietinėje Amerikoj) smarkus žemės drebėjimai ir vulkanų izsiveržimai atklank visą pravinciją Autofagasta. San Pedro geležinkelis likosi pagadytas, keliose vietose įslugo žemė ir izsardė kelią.

Mieste Singhsport, pietinėje Azijoje, nežinomi vagiliai paslavė iš banko 50000 svarų sterlingų (\$250000) pinigų. Vagilių iki szioz ne suekė.

Aziazizskas maras smarkiai pradėjo vėl siausti anglizskoj valdyboj Hongkong. Mieste Hongkong nuo maro mirėta viutinizskai po 30 žmonių kas dieną.

Berlyne, laikė netikėtai užkilusios audros, perkunas trenkė i pelikono pradę, prie kurio daug vaikszojoanczių susirinko. Pertraukė žmonės ant syk pradėjo trauktiesi szaly. Susigrūdime daug vaikų likosi sumnytiotų.

Iskeliavę iš Lenkijos ir Lietuvos darbininkai ant vasaros darbų i Prūsus grįžta atgal, kadangi mat Prūsiose atkakusiems iš Maskolijos nenoriai pavedi darbus, jeigu ir priima, tai darbiai izsirenka tik tvirtus vyrus.

Pagal apskaitym prezidentų atskirų Prūsų provincijų, uždėję mas Prūsiose esį metą bus menkas. Rugių surinko už 103 milijonus markų mažiau, o kviecių už 183750000 markų mažiau negu pernai.

Pereitose metuose iš Anglijos, Skotijos ir Airijos izskelavo svetur 168825 žmones, iš kurių 60% izskelavo i Szauringą Ameriką. Atkako gij Britaniją 62503 svetiniai ateiviai, kurame tai skaitlyje daugiausiai žydų iš Maskolijos ir Lenkijos.

Kaip Amerikoj, teip ir Australijoje žemę yra daug anglių. Naujoji pietinėje Valijoje yra dideli plotai anglių, o dar didesni kolonijoj Victoria. Tulose vietose storis anglių siekia 200 pėdų, kaip kur anglių sluogzais traukia nuo pats paviršiaus. Victorijoje ir angly yra geresnės.

Pradžią berželio Europoj buvo karsztas, siautė audros, perkunijos ir ledai. Bapparde, ant Reino, Vokietijoje, trenkė perkunas i minyszkų arszulionij kizsotirij. Kizsotirizmas trioba likosi izsmaizsta, o trys minyszkos užmūštos.

Pagal paskutinį liaudės sukaitymą, ant viso Australijos sauszemio (jis ne daug mažesnis už v'p Europą) yra 4550657 galvų gyventojų, taigi ne kiek daugiau kaip lietuvių skaitlius.

Miesto Baku aplinkinėse, ant Kaukazo, kerosino semimo įtaisoje siautė vėl baisus gaisras, kuris izsnaikio keturis kerosino rezervuarus ir 18 szaltinių. Blėd gaisro padarytų skaito ant milijono rublių su virszum.

Iz miesto Cuzco, republikoj Peru (pietinėje Amerikoj) praneza, jog du prancūzizski moksliniciai, Reveaux ir Le Monier, tirinėjanti Covent kloj, likosi italijono Gianone užmūšti. Užmūšė paskui užmūšė indijonai.

Lenkijoje yra degtinės ledynyczių: Varzavos gubernijoje 57, Kalizso gub. 42, Kelezij gub. 24, Lomžos 22, Lublino 45, Petrokovo 35, Plocko 12, Radomiaus 20, Sedlecy 52, Suvalkų gub. 11.

Londono laikraščiai garina, jog laike paskutinij eztraukij Aleksandrovsko liejynycziuose, netoli Peterburgo, 40 darbininkų likosi policijos ir kazokų užmūstų.

Simbirsko gubernijoje, rytinėje Maskolijoje, izsdegė miestas Staraja Erima. Sadegė 135 namai. Prie to pražuvo dvi moterizskės, o daug žmonių likosi sunkiai apkultų ir apdegintų.

Turkestane, Aziazizskoj Maskolijoje, lakiojanti žmogai nuėdė didalius kvieciuzais užsėtų laukų plotus, ir medvilnės plantacijos teip, kad ant dirvų nieko ne liko. Reikia sėti iš naujo.

Italijos karslienė pagimdė dukterį, o visi laukė vaiko, kadangi mat iki szioz nėra sesto ipedizno, o Italijoj moteris negali vieszpatauti.

Garsus maskolizskas razstininkas Tolstoj, augo kurio izsavininku. Bekasyruodami draugai susipyko i saluicinkas greitai griebė už revolverio ir paleido i negrą penkis szavius. Vienas szavis pataikė i krutinę, kitas i galvą, trizcias i szoną. Paszautą nugalėno i lizonbutį, bet nėra vilties ant izgyžymo. Szavėjas pabėgo ir jo iki szioz nesurado.

Ant 32-ir S. Morgan ulyczių pereito utarninko diens siautė gana didelis gaisras. Užsidegė pirmiausiai tvartės, kuriame buvo arklys lietuvio Zacharevyczius. Bėgelbėdamas arkli, žmogus pats gans skaudžiai apdegė. Sziaip ugnis nedaugiasiai blėdies pridirbo.

Ant 32-ir S. Morgan ulyczių pereito utarninko diens siautė gana didelis gaisras. Užsidegė pirmiausiai tvartės, kuriame buvo arklys lietuvio Zacharevyczius. Bėgelbėdamas arkli, žmogus pats gans skaudžiai apdegė. Sziaip ugnis nedaugiasiai blėdies pridirbo.

Szuose metuose Anglijoje izsina 2488 laikraščiai, iz jų 456 izsina Londone.

Armouro technizskas insti-

Nauji isradimai.

Berlino technikai izsrado naują žiburį ir pajiegos szaltinį. Medega ta yra tai karboritinis spiritas, arba tiesiog sakant, karburitas. Karburitas susideda iz dvejų dalių spirito ir vienos dalies jame sutarptų anglinių medegų. Ant žibinimo reikia specializskų liampų. Tokia liampa teip jau žiba teip ir kerosininė, bet duoda szviesesį žiburį, ji ne izsduoda smarvės ir suodžių. Kaip pajiegti iki szioz karboritą vartoja vieu ant varymo automobilij (vežimę be arklių) vietoj benzinas. Berline susitvėrė jau kompanija dirbimo karburito, kuri parengė specializską dirbtuvę.

Mieste Buenos Ayres, Argentinoj (pietinėje Amerikoj) neseniai atliko bandavones su izsraztu inžinieriaus Ricaldoni telegrafu be drato. Bandavonės izspuolė labai gerai, Ricaldoni telegrafas pasirodė daug geresniu i parankesniu už visus kitų izsraztus szitos veisles. Tas pats izsradėjas padirbo naują povandeninį laivą, kuris pasirodo geresniu už visus kitus izsraztus tokius laivus, neizskiriant tų, kuriuos turi prancūzizska karizska laivynė.

Amerikos randas nupirkto Maximo izsradimą naujos eksploduojancizos medegos vadinamos maksimutu. Atlikto New Yorko bandavonės buvo pasekmingos. Kaip garšina laikraščiai, maksimitas turės perkeisti visai budį dirbimo didelių apkaustytų karizskų laivų, kadangi nuo maksimito ne gali laivo apsaugoti nė storiasti apkaustymai. Ne reikia vienok užmąstyti, kad Amerikos laikraščiai paprastai szimteropai, jeigu ne daugiau, pakelia vertę izsradimų.

Leitenantas maskolizskos kariuomenės padirbo naują, varomą su elektrika, povandeninį tarpdinį laivą. Atlikto bandavonės buvo su visu pasekminges.

Leitenantas maskolizskos kariuomenės padirbo naują, varomą su elektrika, povandeninį tarpdinį laivą. Atlikto bandavonės buvo su visu pasekminges.

Leitenantas maskolizskos kariuomenės padirbo naują, varomą su elektrika, povandeninį tarpdinį laivą. Atlikto bandavonės buvo su visu pasekminges.

Nauji rasztai.

Maskolizskoj kalboj izėjo knygos apie Lietuvą: Arsenjevo, Paskajimai iz Lietuvos istorijos. Szleipino, Trumpa istorija Vakarines Maskolijos, Lietuvos ir Lenkijos. Vietriniskio, Terplatvū.

Vietines žinios.

Ant upės Calumet, pietinėje miesto dalyje, apvirto valtis ir joje buvę trys lenkai prigirė. Petrij Jekį ir jo draugą Jona Bialewskį izgriobė, o trečio kuno iki szioz nesurado.

Ant kertės 75 str. ir Western ave. susimūšė du i priezingas puses bėganti tavoriniai trukai. Prie to trukių tarnai likosi sunkiai sužeisti, viena lokomotyva ir keli tavorai prikrauti vagonai sudažyti.

Priesais nr. 2108 Washington Boulevard nupuolė nuo bicyklio 28 metų moterizskė Ag. L. Canfield ir i porą minučių pasimirė. Paszaukė tuojus daktarą, bet ir tas jau atgavinti ne galėjo.

Salune Saltero, pn. 1024 W. 119 str. pereitos nedėlios diens užgimė smarkios musztynės. Buteliai, kedės, sikiškai likosi sudažyti ir penkis žmogystos sunkiai sužeistos. Tik atkakusi su patrolės vežimu policija besimuzancizos perskyrė ir visą draugystę nugalėno ant policijos staciijos. Penkis sužeistus reikėjo gabenti i lizonbutį. Terp sužeistų vieno, Stepono Laponyeczi, pravarė skamba lietuvizskai.

Pa. 1630 State str. Lellaro salune negras Dorset Scott, sedo prie kazyrų su saluno savininku. Bekasyruodami draugai susipyko i saluicinkas greitai griebė už revolverio ir paleido i negrą penkis szavius. Vienas szavis pataikė i krutinę, kitas i galvą, trizcias i szoną. Paszautą nugalėno i lizonbutį, bet nėra vilties ant izgyžymo. Szavėjas pabėgo ir jo iki szioz nesurado.

Ant 32-ir S. Morgan ulyczių pereito utarninko diens siautė gana didelis gaisras. Užsidegė pirmiausiai tvartės, kuriame buvo arklys lietuvio Zacharevyczius. Bėgelbėdamas arkli, žmogus pats gans skaudžiai apdegė. Sziaip ugnis nedaugiasiai blėdies pridirbo.

Ant 32-ir S. Morgan ulyczių pereito utarninko diens siautė gana didelis gaisras. Užsidegė pirmiausiai tvartės, kuriame buvo arklys lietuvio Zacharevyczius. Bėgelbėdamas arkli, žmogus pats gans skaudžiai apdegė. Sziaip ugnis nedaugiasiai blėdies pridirbo.

Ant 32-ir S. Morgan ulyczių pereito utarninko diens siautė gana didelis gaisras. Užsidegė pirmiausiai tvartės, kuriame buvo arklys lietuvio Zacharevyczius. Bėgelbėdamas arkli, žmogus pats gans skaudžiai apdegė. Sziaip ugnis nedaugiasiai blėdies pridirbo.

Ant 32-ir S. Morgan ulyczių pereito utarninko diens siautė gana didelis gaisras. Užsidegė pirmiausiai tvartės, kuriame buvo arklys lietuvio Zacharevyczius. Bėgelbėdamas arkli, žmogus pats gans skaudžiai apdegė. Sziaip ugnis nedaugiasiai blėdies pridirbo.

Ant 32-ir S. Morgan ulyczių pereito utarninko diens siautė gana didelis gaisras. Užsidegė pirmiausiai tvartės, kuriame buvo arklys lietuvio Zacharevyczius. Bėgelbėdamas arkli, žmogus pats gans skaudžiai apdegė. Sziaip ugnis nedaugiasiai blėdies pridirbo.

tutas Chicagoj bus padidintas. Ant užlaikymo instituto, apart namų, kokius dabar turi, neseniai pasimirę pjovinynczių savininkas Armour, uždėtojas instituto, užrasė 1 milijoną doliarų.

Daktaras A. Bacevize ant parankesnio jo pasiekimo Chicagoje gyvenantiems lizoniams, atidatė dalį savo ofiso po No. 3315 So. Morgan st., Leczyczinskio aptiekoje. Čia jį lizoniai gal rasti Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 12-tes iki 3 jų po pietų. Todėl gi lietuviai, gyvenantieje mieste Chicagoje, kurie tik tai reikalauja jo daktarizskos rodos ir pagalbos, tegul nusidoda pas jį vizit minėtomis dienomis, o gaus pilną rodą ir kožas savo prigimtį jo kalboje gal su juomi susiznekti. Jis gydo visokias ligas be skyrus ir tt.

O katrie norės i namus pas jį nuvažiuoti, tegul nusidoda po No. 8839 Commercial ave., South Chicago, Ill.

Kas toks izs Seatonville, Ill. prisunte money orderi ant \$2.00 4d. balandžio, 1901? Tegul paduoda savo varda, adresu ir ką už tuos \$2.00 reikalauja?

Reikalingas geras Zeceris prie spaustuvos "Lietuvos" teip knygu darbo. Mokestis 35c. nuo 1000 M. Pica ar Breviero.

Draugysziu Reikalai

In sanarius Ltuosybes Dr-stes. Chicago. Del tul priezascziu Ltuosybes Dr-te perkele savo posmetinį susirinkimo is 2 j 9 diena Berzelio, kurs teipgi atlaikys saleje J. Petrozianis, 108 W. 18th st. apie 1 val. vidurdienio. Naujiems sanariams įstojimas dar už \$1.

Chicago. Dr-te Telsybes Myletoju turės savo susirinkimą nedėlioj, 9 Berzelio, K. Liaudanskio saleje, 3301 S. Morgan st. Todėl visi sanariai ir norinti prisizusti teikis pributi. Najeims įstojimas tik \$1.00. Dr-te M. J.

Padekavone. Szuociu szirdingia acziu visiems lietuviams ir visoms draugystes kurio esme dalyvams paszventinime mus namų baiznyces prie Union ir 18tos ul. szio menesio 2 dienoj. Apvaziscziuojame szios izkilmingos szventies vime dalyvams sekancizos draugystes: Sz. Francizkiaus, Sz. Antano, Vyskopo Voloncziaus, Sz. Jono Krik., Sz. Petro ir Pavilo, Sz. P. Marjosa Rad. ir Sz. Onos; celebrau prie astienesios kitu kuzigų good. kun. Radzejevski, prob. Sz. Vaitiekiaus parap. Žmoniu susirinko daugybę, kad vos puse susirinkusiu sutilpo baiznycioj, iz ko esmiu dideli linksmas, kad jau syki sulaukime savos baiznyces ir vi siems jos fundatoriams ir emusiems dalyvams jos paszventinime isztariu szirdinga acziu.

Kun. E. Stefanavicia. Temykite Philadelphijs Lietuviai! Sz. Antano Dr-te ant savo 10- metinio sukaktuvio numadino mokesi ant naujiems sanariams. Per sekancizos 3 menesius: Berzelio, Liepos ir Rugpjūtį priims naujus sanarius už \$1.00 stojimo, o paskui vėl bus po \$4.00. Szuociu Dr-te turi sanariai 150 ir \$200.00 pinigų kasoje. Susirinkimai yra laikomi kas 3 nedėliomis Caledonia saleje. (6-21) Dr-te Sz. Antano

Aukos ant kankintiniu.

V. Okmanas	Wilmerding, Pa.	25c
M. Pozka	"	25c
A. Morkunas	"	25c
T. Kazakinas	"	25c
M. Maczonis	"	25c
V. Starkevicius	"	25c
R. Vaina	"	25c
V. Zoliuskas	"	25c
J. Morkunas	"	25c
M. Dulskis	"	25c
J. Alukevicius	"	25c
A. Maculevicius	"	25c
L. Vaitkevicius	"	25c
A. Karszis	"	25c
K. Maczonis	"	25c
P. Maczonis	"	25c
S. Tarela	"	10c
Z. Kavalskas	"	10c
J. Kiazis	"	10c
P. Jencziasukas	"	25c
A. Savukaitis	Joint, Pa.	25c
I. Savukaitis	"	25c
J. Klambauskis	"	25c
P. Liepalis	"	25c
M. Skurma	"	10c
J. Kluczevicius	"	25c
J. Rimkus	"	25c
L. Zeliavice	"	25c
K. Labauskas	"	25c
A. Papelka	"	25c
K. Papelka	"	25c
A. Grybas, Beranton, Pa. už Dami-jonazski tikietus	"	6.00
Buvo	"	38.27
Sykli	"	\$70.82

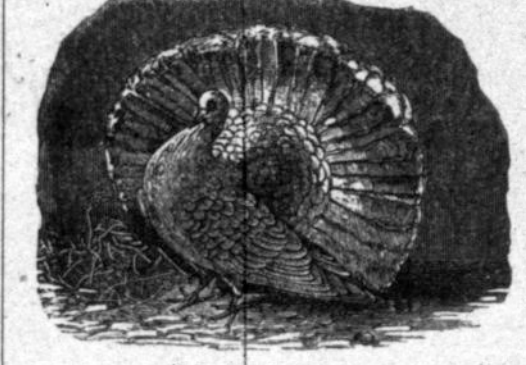
Reikalas izsialmejimo maszinu-ke ant kankintiniu naudos.

Izsialmejimas drukuojamos maszinu-kes ant naudos kankintiniu, izsleidžia- mos Waterburio T. M. D. kuopos, tapo perkeltas iz 30 gegužio ant 4d. liepos. Prieizstis perkeltimo ta, kad tuos T. M. D. kuopos, kurioms buvo doti tikietai pardsavinai, dar ne prisunte vardu prikuziu tikietus bet ne sugradingo neiz- parduoja tikietu. Todėl visi turinti miestus tikietus ant pardavimo malone- kite juos kuoveltikusiai sugradinginti su prikuziu vardu ant adreso: W. M. szelka, 839 Bank str., Waterbury, Conn., o pinigų, už isparduotus, i centralizska kasa, ant adreso: A. Olzevskis, 924 38rd. str., Chicago, Ill.

Su godone. M. J. Damijonaitis.

Iš kur atsirado musu naminiai gyvūnai ir auginami augmenys?

Pagal Lunkevicių.

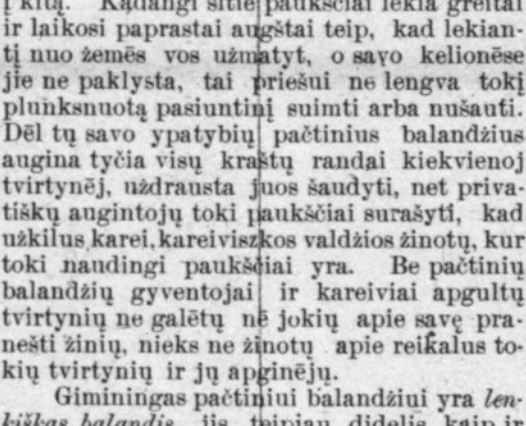
Ne mažiau puikus ir gražus yra *Kurkizis balandis*. Jis turi teip puikią uodegą, kokios ne turi ne vienas kitas balandis, uodega jo panaši i kurkų arba kalakutų uodegą, nuo ko ir gavo savo vardą. Uodegoj jo yra apie 40 plunksnų, kiti gatunkai turi vos po 12 uodegos plunksnų. Balsas jo ir ne panašus i burkavimą kitų balandžių, bet garsus ir storas, panašus i balsą triubos, už ką jį kitur vadina *triubiniu balandžiu*. Jis turi ir daugiau ypatingų ne panašių i ypatinges kitų jo veisles pauksčių. Ant galvos, ties snapu turi jis pluoštą plunksnų užriestų i viršų; kojos apželusios ilgoms plunksnomis teip, kad išrodo lyg antra sparų pora.

Pas daugelį balandžių augintojų galite patikti rods ne gražų bet labai naudingą balandžių gatunką, teip vadinamą *pacčinį* balandį. Jis gana didelis, turi ilgą kaklą, didelės kojas ir ilgą storą snapą. Šitie balan-

džiai, nors ne labai gražus, bet už tai labai naudingi ypač kūrė laike. Iš priešų apetojų tvirtynių, kada ne joks žmogus ne gali persigriebti per priešų eiles, apgulti tik su pagelba pacčinį balandžių gali susinešti su kitais miestais, pranešti žinias apie savo padėjimą ir reikalus. Pacčiniai balandžiai nešioja laiškus ir telegramus iš vienos tvirtynės i kitą. Kadangi šitie pauksčiai lekia greitai ir laikosi paprastai augstai teip, kad lekiantį nuo žemės vos užmąstyti, o savo kelionėse jie ne paklysta, tai priešui ne lengva toki plunksnuto pasiuontinį suimti arba nauti. Dėl tų savo ypatingų patinių balandžius augina tyčia visų kraštų randai kiekvieno tvirtynėje, nždrausta juos šaudyti, net privatizskų angintojų toki pauksčiai surašyti, kad užkilus kare, kareivizskos valdžios žinotų, kur toki naudingi pauksčiai yra. Be pacčinijų balandžių gyventojai ir kareiviai apgulti tvirtynių ne galėtų nė jokių apie save pranešti žinių, nieks ne žinotų apie reikalus tokių tvirtynių ir jų apginęjų.

Giminingas pacčiniai balandžiai yra *lenkizkas balandis*, jis teipjau didelis kaip ir

pacčinis, turi tokius jau gumbus ant snapo ir aplink akis kaip ir pacčinis, tik snapas jo kitoks; snapas lenkizskų balandžių visai kitoks, negu pas kitus: jis trumpas ir storas.

pacčinis, turi tokius jau gumbus ant snapo ir aplink akis kaip ir pacčinis, tik snapas jo kitoks; snapas lenkizskų balandžių visai kitoks, negu pas kitus: jis trumpas ir storas.

Yra ir daugiau vertų paminėjimo balandžių gatunk

Lietuvishka Dirbtuve

Lietuviszka Dirbtuve

ARNOTU, KAPU, BALDAKIMU, ir kitų visų bažnytiniių
 paredu; teipogi del draugysčių: KARUNU, KUKARDU,
 KEPURIU, ZENKLU ir tt. Noredami savo darbu suselpti
 savo tautietę ir kad tas darbas būtų prideranciai
 atliktas, atsisaukite pas:

T. ANDRUSZEVICZAITĖ,
 115 W. Division St. CHICAGO, ILL.

STATE

STATE MEDICAL

Disciplinary

Dropout.

(Buves po nr. 76 E. Madison St.)
Dabar po nr. 66 Van Buren St., Chicago, Ill.
Pietvakarinis kampas Staiteir Van Buren ulyzius,
Klausk rodos pas seną Daktarą. Galva musu med
minisale stogtateis ughone modicline, turli ilon raktikis, va kalbinkus, as

... ir vyriausybė, kuri, kaip ir pats žmogus, turi būti laiminga. Tik tada, kai žmogus ir valdžia bus laimingi, bus laiminga ir mūsų tauta. Tik tada, kai žmogus ir valdžia bus laimingi, bus laiminga ir mūsų tauta. Tik tada, kai žmogus ir valdžia bus laimingi, bus laiminga ir mūsų tauta.

Prastotas wyrizskumas silpnumas nervų, išnaudo-
tas sistemas, prastota at-
mintis, neapkentimas drągystės, prastota energija, prislaukinti
susiskuprinimas, meszlungs bė abelinas nusilpinimas, wistai yra pi-
sekms jausenų isidkumu ir neisimintimungo. Jus gal esate dar tik pi-
mimo ligo stadiume, bet atmintink, kad jos spazcizai arinites į paskutini. Tai
tegu klaidinga gedā ar didyote nesulauko jus nuo praszalinimo kanexiu. Daug

Impancijos ligos kaip tai sifilis visuose savo stadiumuose: pl

[illegible]

...per paczia, jeigu tik mums teisingai ngos apraszyma ngonis pristunezia
...mes supakuojsme i atsakanczia defe ir siuncziamie jas pacientui, tai

Mūsų prekes yra pigesnes už bet kokio oficialisto wisoj
szalyj ir todel kiekvienam ligoniniu prieinamos.

130 adunios. Nedelioms tik nuo 10 iki 12 ryto

Dras Stanislaw Heimar,

DEN 113143.

809 S. Ashland Ave.
kerte 18-tos ul.

Visokios operacijos ant dantu atliekamos gabi, be skaudėjimų ir pagal naujausią metodą.

Reguluojame danczius
keisdamiesi

lombos cementines, porcelani	Gryno aukso karuneles nuo...	\$5,00
nes arba sidabrines.....50c	Virszut. ir apatine eile dant..	\$15.00

Plombos auksines nuo.....\$1.00 Garnituras dantu.....\$8.00

OFISAS ATIDARYTAS:.....Nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Szventoms dienom nuo 9 ryto iki 3 po pietu.

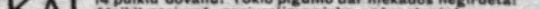
Nuo Bridgeporto imkite Morgan Street Kara. Nuo Town of Lake- Ashland Kara ir transfera per Malsted ul. **Kalbame lenkiskai ir rusiskai.**

A. L. GRAICZUNAS.

.....LIETUVISZKAS DAKTARAS.....
227½ W. Division st. CHICAGO, ILL.
Prima Ligonius { nuo 8 iki 10 ryto
 { nuo 12 iki 1 po piet
 { nuo 7 iki 9 vakare.
Ateik pats arba gali nusiųžti savo namus. Gydan na-

ekmingal ir didžiausioje paslaptėje užlaikau užsikre-
ancijas, limpancijas-gedingas ir prastoto vyrizskumo

ligas. Atsisaaukentiems per laiszkus duodu rodą.

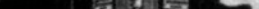

DYKAI 14 puikiu dovanų! Tokio pigumo dar niekada negirdėtai! Ateikit pазирet, pазирėjims nieko ne kasztuojat!

NA AMERIKIŠKĀ MAMZINĒJĀ, pilsu akmeņu R. R. gvarantuotās, nīķuotais vidurā
 tumsi tāsija GVARANČA ANT 20 METU; pagal izsveida, lī gēroma toki laikrādē vīdā
 rīti rē 440 VENTES AUKSĀ LAIKRODĒLO. Vīsiems pūktu laikrādē lū mīvītošams mešd

[illegible]

Jel ar moteriz-gka. Jelgu moteriz-gka, tad vyriz-gko Dickens lenciugelis mes pasiusinsime u
a 50 coliu auksluota Lorgnette lenciugeli. Basyk szendien, pakol iszpardavimas neisz
a 50 coliu auksluota Lorgnette lenciugeli. Basyk szendien, pakol iszpardavimas neisz

hopiku' pigin in bregin lett. lett.

Armonika pigiu ir braungiu, laikrodėliu, lenciugeliu
ziedu ir szimtus kitokiu daiktų galite iszsirinkti ir parsit-
traukti, jeigu turite musu lietuviszka kataloga, kuri pri-
siuncziamė kofnam dykai ant pareikalavimo.

Kelsch & Co.
Succ. to Kelsch, Noreiko & Co.

14 Centre St., Chicago, Ill.
